

■ Comunicat de premsa ■

“La Consulta”, un projecte de lluita contra l'estigma en salut mental en l'àmbit sanitari

Aquest matí s'ha presentat a l'edifici de la Generalitat de Catalunya a Girona el projecte de lluita contra l'estigma en salut mental dins l'àmbit sanitari “La Consulta”, una eina de treball que té com a objectiu sensibilitzar els professionals de la salut sobre l'estigma que es pot produir vers les persones que tenen un trastorn mental quan reben atenció en la consulta d'un CAP o a l'hospital per una demanda que no té a veure amb el seu trastorn mental. El projecte s'ha donat a conèixer en el marc d'una jornada de presentació i formació, coorganitzada pel Departament de Salut i la Fundació Campus Arnau d'Escala, i dirigida pels professionals de l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS), l'Institut Català de la Salut a Girona (ICS Girona), l'Associació Família i Salut Mental de Girona i Comarques, persones amb trastorn mental, i altres entitats que han participat en la gestió del projecte.

El projecte “La Consulta” arrenca de l'anàlisi de les intencions de conducta extretes d'una enquesta realitzada a 260 professionals de la Regió Sanitària de Girona (atenció primària i especialitzada) i contrastada per 80 usuaris de la Xarxa de Salut Mental i Addiccions de l'IAS. Segons les respostes donades a partir de diferents situacions hipotètiques, un 37% dels professionals tendeix a associar les actituds del pacient amb el seu problema de salut mental, mentre que el 32% assegura que el pacient és tractat igual que la resta de pacients. Un 22% dels professionals prefereix derivar el pacient, quan no cal, per disminuir el risc de conflicte. I un 7% reconeix no tenir en consideració l'autonomia del pacient amb trastorn mental, tractant la demanda només amb els familiars o acompanyants. La percepció dels usuaris, pacients amb trastorn mental, quan acudeixen a la consulta mèdica, és la mateixa que la dels professionals amb percentatges a l'alça.

Després de realitzar les enquestes, el projecte “La Consulta” es presenta amb quatre casos hipotètics en format vídeo on es mostren els principals comportaments dels sanitaris des del punt de vista de l'estigma i els efectes en les persones ateses. Dos dels casos s'ubiquen en una consulta d'atenció primària (visita a dos pacients amb trastorn mental, un per un mal de peu i un altre, diabètic, per un canvi en la medicació) i dos en la consulta d'un especialista (una visita motivada pel desig d'un pacient de fer-se una vasectomia i una altra en la què cal un consentiment informat per a l'aplicació d'un tractament). En el primer cas, 7 de cada 10 professionals diuen que tractarien el pacient de la mateixa manera que a qualsevol usuari. En contrast, només 3 de cada 10 usuaris percep aquesta conducta. En el segon cas, la intenció de conducta dels professionals mostra que només 2 de cada 10 canviaria el principi actiu del medicament i 7 de cada 10 usuaris perceben que el seu metge atribuiria la resistència al tractament de la diabetis al trastorn mental. Molt pocs professionals van dir que el primer que farien seria explorar la pacient. En el tercer cas, 7 de cada 10 professionals opina que veritablement és voluntat del pacient que li practiquin la vasectomia, mentre que només 2 de cada 10 usuaris pensen que el seu metge procediria sense tenir en compte la seva malaltia mental. I en el quart cas, la meitat dels professionals primer consultarien als professionals de salut mental que atenen el pacient, i 2 de cada 10 usuaris s'identifiquen amb la situació d'igual tracte que a una persona sense malaltia mental.

Durant la jornada d'avui s'han presentat els vídeos perquè els assistents, més de 50 professionals de l'àmbit de l'atenció primària, especialitzada i serveis socials, puguin copsar l'impacte que provoca la seva actitud en la persona atesa i canviar, si s'escau, el seu comportament. La trobada ha començat amb la taula rodona “Discriminació i impacte:

el contrast entre les intencions de conducta dels professionals i la percepció de les persones ateses”, a càrrec de Lluís Marroyo, director gerent de la Fundació Campus Arnau d'Escala, Rufina Espín, infermera d'atenció primària de l'Institut Català de la Salut, Goer Fitó, metge especialista en Medicina Familiar i Comunitària i director del CAP de Sant Feliu de Guíxols, Susanna Masnou, psicòloga clínica de l'Institut d'Assistència Sanitària, Maria Combalia, presidenta de l'Associació Família i Salut Mental de Girona i Comarques i Joan Pont, membre de la Comissió Mixta en Salut Mental de les Comarques Gironines. Tot seguit s'han dut a terme uns tallers dramatitzats conduïts per La Nave Va i l'artterapeuta, Àlvia Expósito. Clourà la jornada el gerent CatSalut, Miquel Carreras.

“La Consulta” és un projecte coordinat per la Fundació Campus Arnau Escala conjuntament amb la Xarxa de Salut Mental i Addiccions de l'IAS, la Nave Va, entitat dedicada al teatre per a l'educació, la Fundació Drissa i la Fundació Tutelar de les Comarques Gironines. Hi han participat en el disseny i la gestió de les diferents fases de la iniciativa 70 persones amb malaltia mental, moltes d'elles provinents de l'Associació Família i Salut Mental de Girona i Comarques que ha col·laborat intensament en el projecte. El projecte també ha inclòs formació als estudiants medicina, infermeria, psicologia i educació i treball social de la Universitat de Girona, en la qual han participant persones amb trastorn mental.

13 de febrer de 2018